

A hit virágai.

Imák a nők számára.

(Pünkösti.)

XXXIV.¹

*A múlt idők szellemzúgását haitlom,
Mint égi hangot, csodás zendülést,
Midőn a lélek kettős lángra gyulva
Menydörgő hangon hirdeté, örök,
Meglönthetetlen isteni tanút
A szeretet legszentebb emberének . . .*

Oh első pünköst, égi jelenés,
Alapvetője Jézus egyházának :
Ragadj, ragadj a mennyország felé,
A szellemország fényes csarnokába,
Hol elmarad minden, mi por, salak,
S lényemből csak, mi lélek és igazság —
Imádlhat téged legfőbb bölcsesség

Oh tárd fel Isten végtelen világod,
Hogy esüggedt lelkem fáradt szárnyai
Megujhodottan, pihent szárnyalással
Lebegjenek *ama tájok felett,*
Hol nincs fáradtság, testi esüggedés,
Köny, siralom -- mind ösmeretlenek,
A hol *csak lélek s igazság honol . . .*

Lélek s igazság szentelt ihletével:
Engedd uram, hogy hön imádjalak!
Nem kérek fényt, nem muló gazdagságot,
Sem sok nyelveken szóló bölcsességet :
A szeretet szentlelkét add reám,
Hogy Jézusomnak két legfőbb parancsát

¹ A XXXIII. l. az 1899. évf.-ban.

Betöltsem hiven, mint igaz keresztény:
 Sziv, lélek, elme s ép erőmnek
 Teljességéből, hogy szeresselek . . .
 És hón szeressem embertársaim,
 Mint önmagam szeretni tartozom.

Az légyen első s legfőbb törekvésem,
 Hogy téged Isten dicsőítselek.
 Fekszem, kelek, ülök, vagy állok:
 Uram! te légy előttem szüntelen.
 Te légy legelső s végső szivütésem,
 Imám, sohajom — minden örömem!
 Hová is mennék én lelked köréből,
 A hol jelen te nem lennél velem?
 Ha mennybe szállok, vagy a sírba fekszem:
 Ott vagy velem, mint szerető Atyám.
 Ha hajnal szárnyon messzi tengereknek
 Végső határhoz ragadna végzetem:
 Oda is jobbod szent kegyelme vinne
 S jobbod hatalma, mely megtartana . . .

Oh, mindenségnek *szellemösszege*,
 Létel s enyészet *egyellen* Ura!
 Van-é, van-é, ki téged nem szeretne?
 Vagy *megtagnadni* merne *vakmerőn*? . . .
 Ily *átkozott*, ha van: *hitellen az!* . . .
 Nekem csak üdv s gyönyör betöltenem
 Megváltó Jézusom parancsszavát,
 Hogy téged Isten hón szeresselek,
 És hón szeressem embertársaim,
 Mint önmagam szeretni tartozom.

Tudom, az ember gyarló, téveteg,
 Kevély, önbizott, kérkedő, hiú.
 Könnyen felejt Istent s jótéteményt
 A mig szerencsés s napja fennragyog;
 De ha a balsors éjje ráborul:
 Kicsiny hitü, hunnyász, elesüggedő
 S bűnbánat könnye tisztító vize . . .

Ilyen az ember! Én is *az* vagyok —
 Erőtlen, gyarló, *földi lény*,

Sem jobb, sem rosszabb, mint a többi . . .

Mért gyűlölném hát embertársaim,

Ha *ggarlóságból* vétnek ellenem?

Engedd szeretnem! Add *szentlelkedet,*

A *megbocsátás* édes ihletét,

Hogy áldjam azt, ki engem átkozott;

Jót tegyek azzal, ki vét ellenem

És imádkozzam ellenségimért,

Kik háborítanak úton, útfelen.

Add, *add szentlelked kettős sugarát,*

Hogy életútam szövevényi közt

El ne tévedjek, annyi bűn között,

Melyek botránykövekként állanak.

Tedd még erősbbé hitem oszlopát,

Hogy dönthetetlen álljon — szírt gyanánt

S ne legyen nádszál! jobbra, balra hajló.

Segélj Uram! hogy létem czéljait,

A *munkát,* mit kegyelmed rám bízott,

Atyai lelked szentparancsaként —

Elvégezhessem hiven, igazán.

Álljon előttem égi vőlegényem,

Megváltó Jézusom *eszmény* gyanánt.

Magasztos elvek, égi igazságok

Önzetlenül vezessék lépteim.

Mi szép, fenséges, szent, jó és dicső —

Erénynyé lényegülve tetteimben,

Hirdethessék az angyalok előtt:

Hogy én az Isten temploma vagyok

S az Ur szentlelke bennem lakozik.

Amen.

RÉDIGER GÉZA.

A katholicismus és protestantismus a népnevelés , szempontjából.

(Folytatás.)

A XIX. sz.-ra is átjött a nevelésügyünket megkötő, lebilincselő osztrák kormány gyámkodása. Folyvást törekszik célja felé, németesítési célból a nevelés egységesítésére, minek végeredménye, terve elérése esetén, hite szerint egy katolikus német Magyarországnak kellett volna hogy legyen. A kormány ekkor is kizárólagos jogának ismerte a nevelésügy intézését, új meg új javaslatokkal áll elő. Az országgyűlés ha segíteni is akart a beteges tanügyi állapotokon, szándéka a kormány alattomoságán megtörött. Így hát az országgyűlés oktatásügyi intézkedése legjobb akarat mellett is csak lényegtelen dolgokra szorítkozott. A protestantizmus azonban most is őrt állott. Ennek jeléül a tiszántuli ref. egyházkerület 1807-ben kiadta Ratio institutionisát, 1809-ben Schedius pesti ágostai hitvallástanár Systema rei scholasticaejét.

A magyar nemzeti szellem, nemzeti nevelés megmentése érdekében, szemben a németesítő rendszerekkel szabadságharcunk előtti időben s az ezt követő absolutismus alatt is a reformatusokéval egyforma erélylyel küzdöttek az unitáriusok. Ezt teljesen megvilágosítja Kolozsváron, az unitáriusok központi helyén, a különböző hitfelekezeteknél s e város társadalmánál a népnevelés terén mutatkozott nemes verseny, melyről Jakab Elek így nyilatkozik: „E városban a népnevelésügy, az aristokratikus társadalmunkban egész új eszme rövid idő alatt oly népszerűvé vált, hogy mindenkit bámulatba ejtett. Egymással versenyző nemes buzgalommal karolták fel Kolozsvár hitfelekezetei, kivált a főrangú hölgyek, hathatósan gyámolítva a városi tanácstól és az esküdt községtől.“¹ E versenyben az unitáriusok buzgalma magasfokú volt, a katolikusok, reformatusok, lutheranusok buzgalmával lépést tartott. Egyházközségükkel

¹ Jakab Elek: Kolozsvár története. III. k. 843. l.